

Lokale overheid in gesprek met burger

Utrechtse Communicatie Kring 28 mei 2019

christine.bleijenberg@hu.nl

<https://husite.nl/blogpublab/portfolio/uitgepraat-of-in-gesprek/>

PARTICIPIZZA VANAVOND?

A birds eye perspective

- ‘Nederlanders geven gemiddeld een 6,0 voor burgerparticipatie in hun gemeente’
- ‘Alleen als participanten gelijk krijgen zijn ze tevreden’
- ‘Burgers zijn participatie-moe’

A worms eye perspective

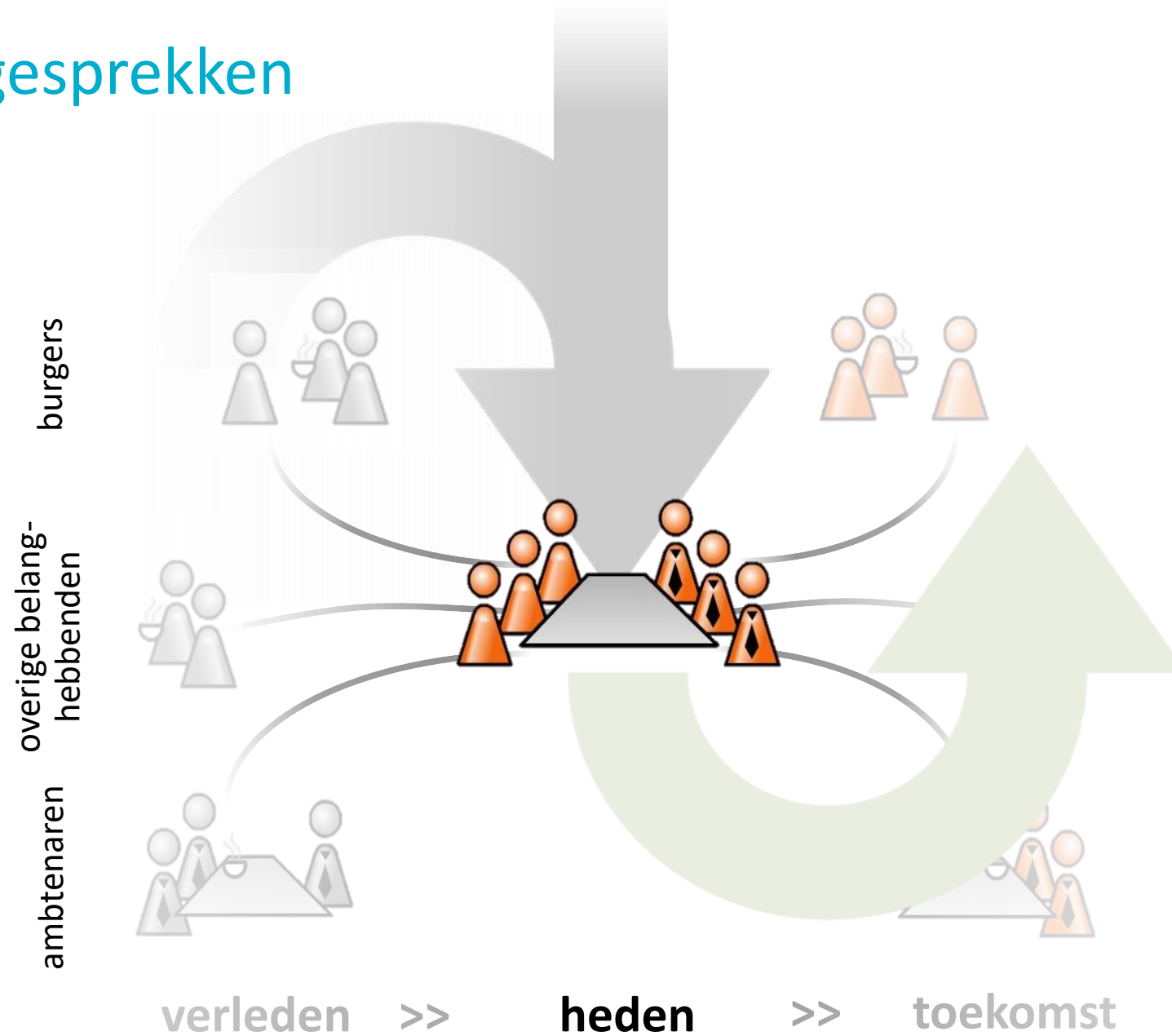
Verschillende gemeenten:
vestiging moskee, 24-uurs opvang
drugsverslaafden, cultureel
complex, verschillende pilots met
de omgevingswet en
stadsgesprekken.

Black box

(naar de Graaf, 2007)

Kijken naar gesprekken

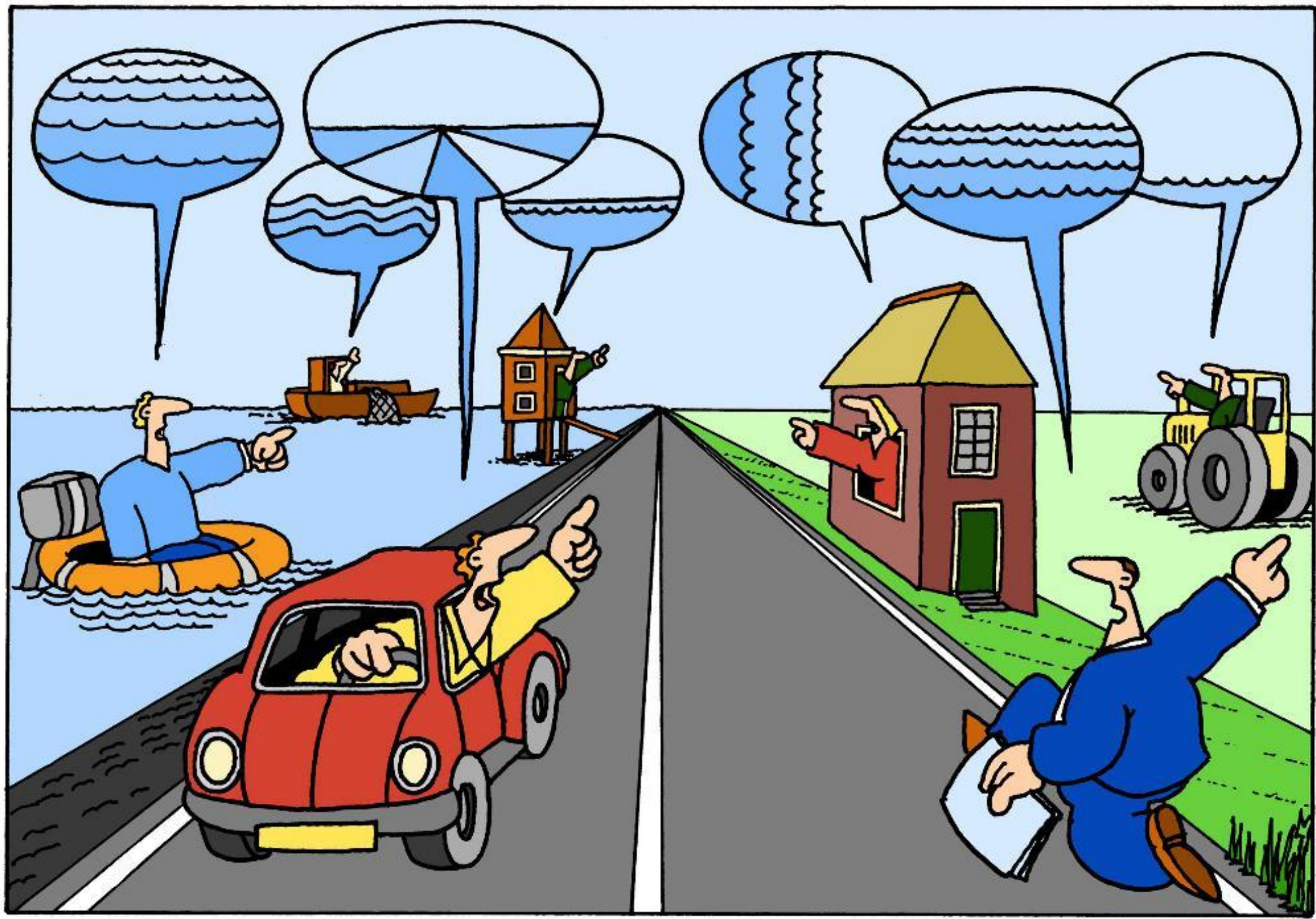

Autopoiese

- We voelen ons prettig bij wat we kennen
- We voelen ons prettig bij mensen die het met ons eens zijn
- We neigen er toe te praten met gelijkgestemden

De samenleving bestaat uit in principe gesloten systemen die zijn gericht op hun eigen voortbestaan en elkaars stoorzenders zijn

Mantura & Varela (bioloog), Luhman (socioloog)

Zelf-referentialiteit

- Natuurlijke neiging om de omgeving te zien vanuit een volstrekt eigen idee over wat belangrijk is en wat niet
- Zonder dat we daar erg in hebben
- Waardoor we ons eigen kijk op dingen telkens reproduceren

(Luhman, 1995)

Over representativiteit en diversiteit

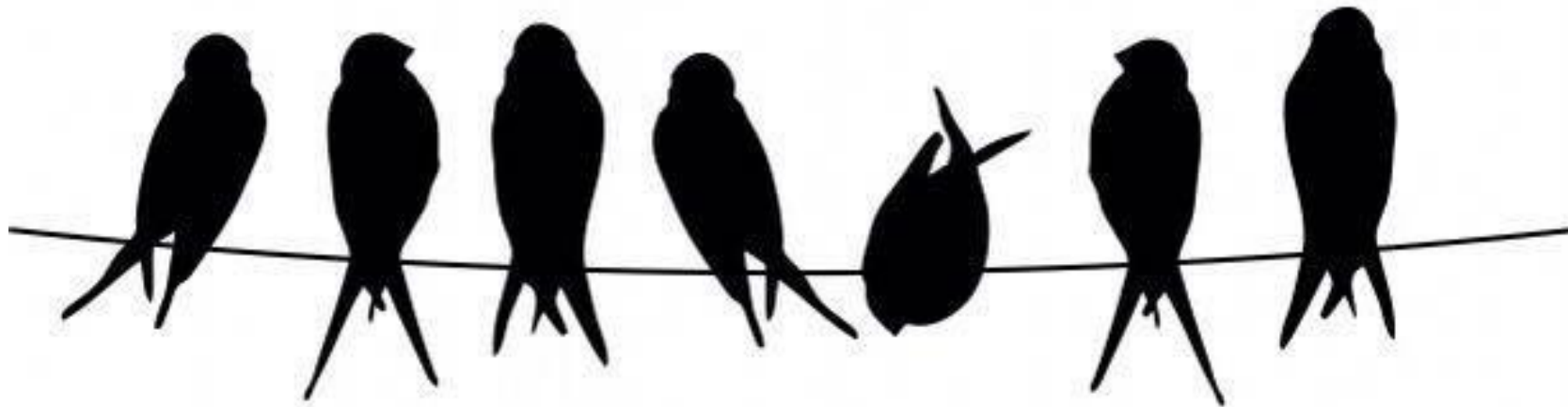
(Cuppen, 2012; Fung, 2006; Michels & Binnema, 2016)

Over selectie en zelfselectie

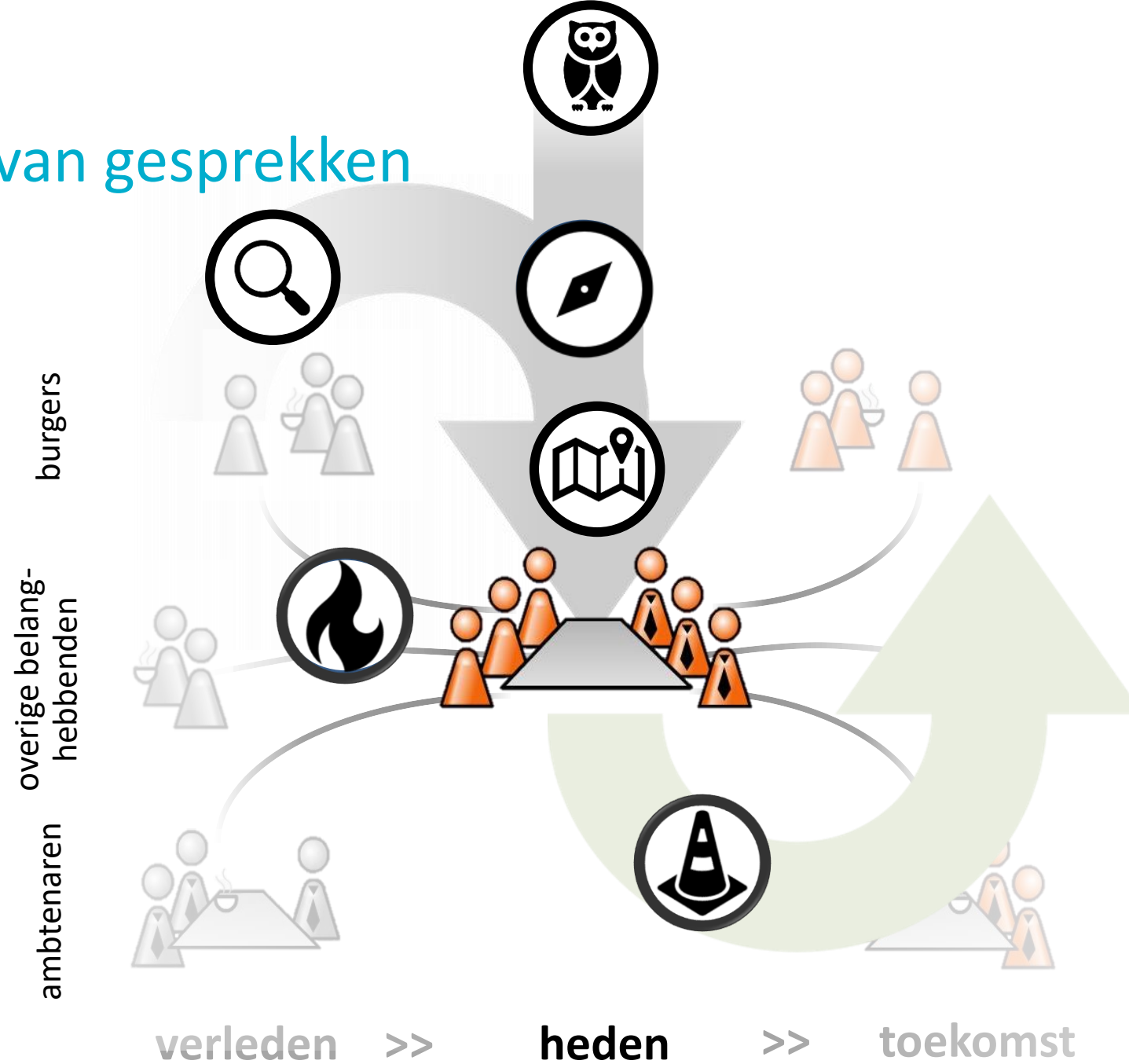
(Turnhout et al, 2010; Wagemans, 2002)

Van diversiteit naar consensus? (Forester, 2009)

Ontwerpen van gesprekken

(Bleijenberg, 2018)

Perspectief deelnemers

Weinig bekend over verwachtingen (en ervaringen) van deelnemers

Aannames:

- Te hoge verwachtingen
- Verwachtingen over de uitkomst
- Verschillen tussen deelnemers en ambtenaren

(Bartels, 2014; van der Bol & van der Arend, 2007; Berner et al, 2011; Michels & de Graaf, 2010)

Deelnemers stadsgesprekken

Welke verwachtingen koesteren deelnemers vooraf over het stadsgesprek en na afloop over het vervolg?

- Speelt motief een rol?
- Speelt onderwerp een rol?
- Speelt beeld van de gemeente een rol?

	Anti Discriminatie Agenda	Sportnota	Uitbreiding voetgangersgebied	Integratie vluchtelingen	Nieuwe opvanglocaties vluchtelingen	Ontwikkeling nieuw stadscentrum	Duurzame energie opwekking op een locatie
Aantal deelnemers	75 (11/5) en 65 (24/5)	120	60	150	24	150	41
Respondenten	9	10	10	8	5	8	7
Beschrijving deelnemers	Deels burgers met ervaring met discriminatie en burgers met een algemene betrokkenheid in het vraagstuk.	Voorname bestuursleden van sportverenigingen of belangenorganisaties in de sport.	Mix van ongeveer gelijke groepen belanghebbende burgers en ondernemers, bezoekers van het centrum en belangenorganisaties.	Deels burgers die zich – vrijwillig en professioneel – inzetten voor vluchtelingen en deels burgers met een algemene betrokkenheid bij het vraagstuk.	Voorname burgers met een algemene betrokkenheid bij het vraagstuk.	Burgers en professionals met belangstelling voor dit type ruimtelijke vraagstukken (grootschalige gebiedsontwikkeling). In het gebied wonen nauwelijks mensen.	Een mix van belanghebbende bewoners en burgers met een algemene betrokkenheid bij het vraagstuk, vertegenwoordigers van energieleveranciers en coöperaties.
Doel	Input genereren voor de concept beleidsnota (Anti Discriminatie Agenda)	Draagvlak voor de gekozen lijn creëren bij iedereen die bij sport is betrokken. Ophalen van aanvullende ideeën bij de deelnemers of alternatieve uitwerkingen.	Bespreken hoe het voetgangersgebied het best uitgebreid kan worden. Input genereren voor de besluitvorming over de uitbreiding van het voetgangersgebied	Input genereren voor een beleidsnota (Agenda Integratie Vluchtelingen)	Input genereren voor een advies aan de gemeenteraad over de kaders voor nieuwe opvanglocaties voor vluchtelingen.	Input genereren voor een structuurvisie voor de ontwikkeling van een nieuw stadscentrum.	Input genereren voor het opstellen van een startnotitie op basis waarvan verschillende scenario's worden uitgewerkt.
Vraagstelling	Wat zijn uw ervaringen met discriminatie? Welke ideeën heeft u om discriminatie tegen te gaan?	Wat vindt u van de concept sportnota? Heeft u aanvullingen of suggesties? Wie kan wat doen?	Waar kan het voetgangersgebied worden uitgebreid? Hoe doen we dat? Waar moeten we rekening mee houden?	Wat is jullie droom voor de integratie van vluchtelingen in 2021?	Wat vindt u belangrijk bij de keuze voor opvanglocaties voor asielzoekers?	Stadsclub on tour: in gesprek over het nieuwe centrum.	Hoe kunnen vormen van grootschalige duurzame energieopwekking in Rijnenburg worden gerealiseerd?
Benadering potentiële deelnemers	Aselecte steekproef van 2 x 1.000 Utrechters uit de Basisregistratie Personen benaderd per brief en via netwerken	Via bestaande netwerk van de gemeente sportsector (met name verenigingen en belangenorganisaties)	Verschillende oproepen, mensen die reactie achterlieten op voetgangers ideeënpunt en via netwerken (belangenorganisaties)	Aselecte steekproef van 2.000 Utrechters uit de Basisregistratie Personen benaderd per brief en via netwerken	Aselecte steekproef van 1.000 Utrechters uit de Basisregistratie. Advertentie in huis-aan-huis blad (twee stadsgesprekken georganiseerd, 1 bijgewoond)	Aselecte steekproef van XXX Utrechters uit basisregistratie. Uitnodiging verspreid via bestaande netwerken van de gemeente. ??	Verschillende oproepen: gerichte uitnodiging aan betrokkenen in het gebied en de aanpalende gemeente. Professionals Energiebedrijven en initiatieven. Aselecte steekproef van XXX Utrechters uit basisregistratie.
Duur	2,5 uur	3 uur	2,5 uur	5 uur	3 uur	6 uur	6 uur (2 x 8 dagen)
Gespreksleiding plenair	Programmamanager gemeente Utrecht	Beleidsadviseur gemeente Utrecht	Externe gespreksleider	Externe gespreksleider	Gespreksleider projectbureau gemeente Utrecht	Gespreksleider projectbureau gemeente Utrecht	Externe gespreksleider
Gespreksleiding groepen	Medewerkers van de gemeente Utrecht betreffende	Medewerkers van de gemeente Utrecht	Pleincoaches van de gemeente Utrecht	Deelnemers wijzen uit hun midden een gespreksleider aan	Deelnemers wijzen uit hun midden een gespreksleider aan	Medewerkers van de gemeente Utrecht	Pleincoaches van de gemeente Utrecht

date
09/06/09

name subject / title, max. 2 lines

Findings

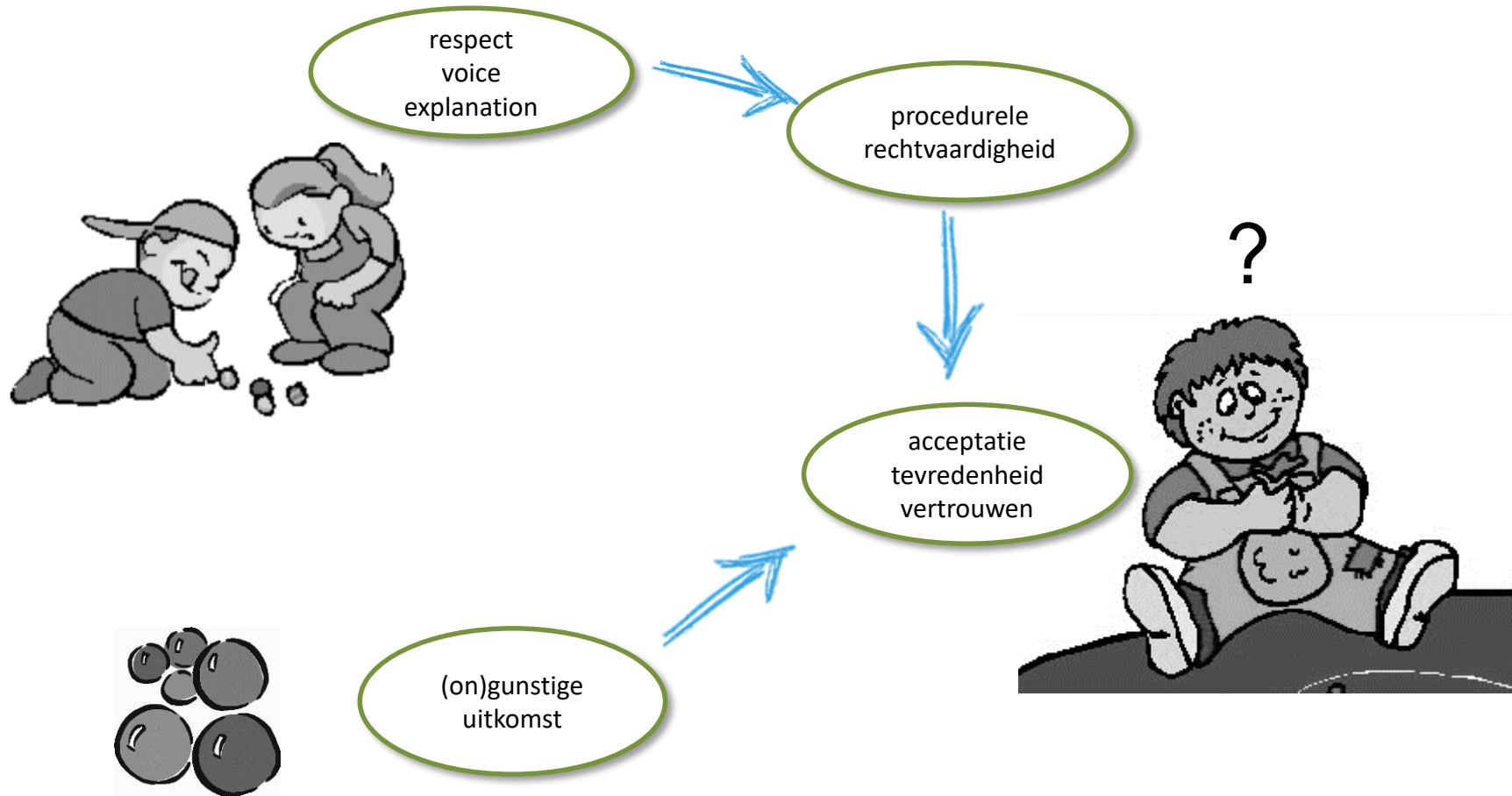

- Deelnemers koesteren geen hooggespannen verwachtingen van de stadsgesprekken
- Deelnemers hopen dat wat is gezegd serieus wordt genomen
- De uitkomsten zijn van minder belang voor hen

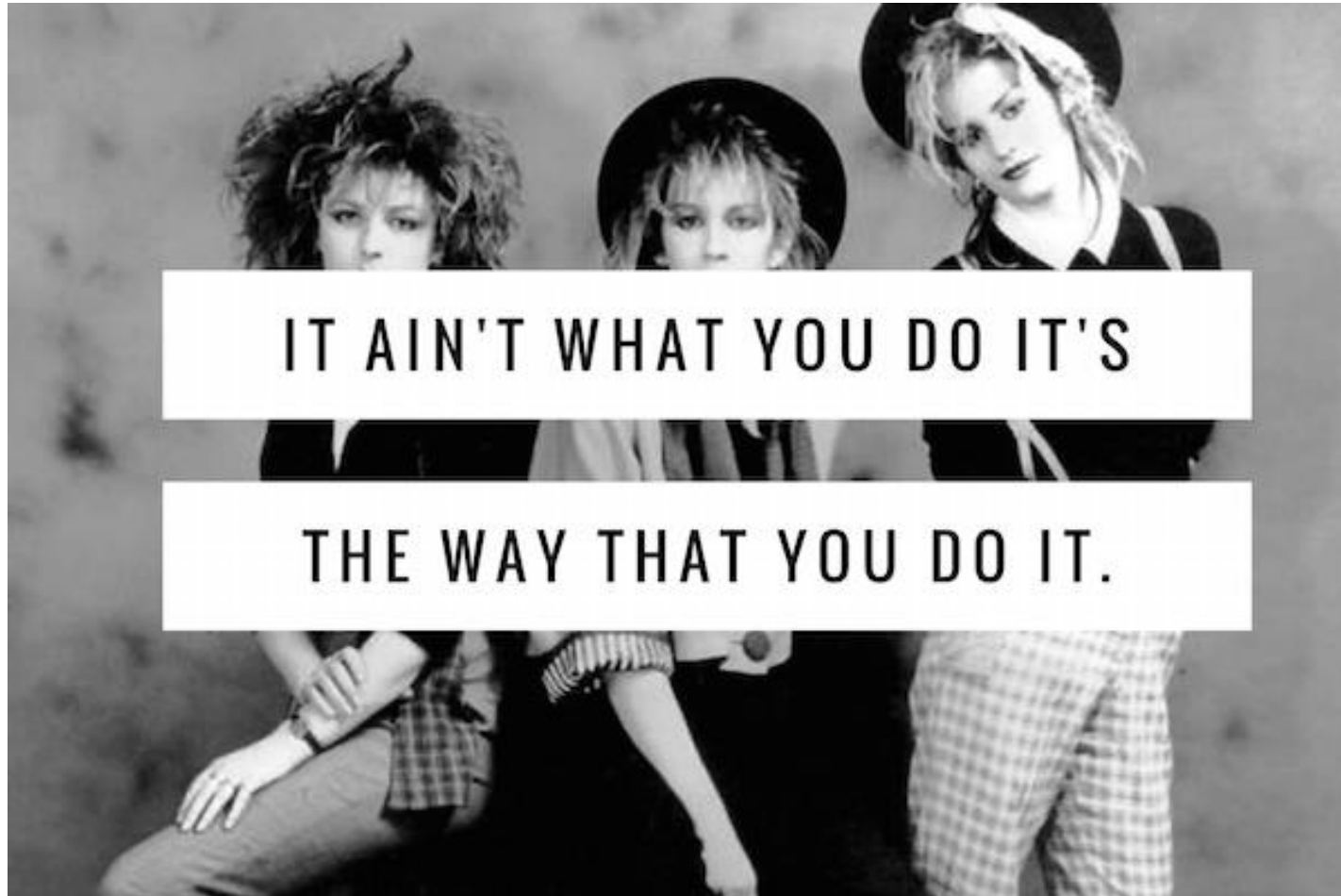
Findings

- Deelnemers spreken in algemene bewoordingen over hun verwachtingen
- Verwachtingen gaan voornamelijk over het proces en niet over inhoud (ongeacht motief)
- Soms spraken deelnemers in precieze bewoordingen over hun verwachtingen en het verloop

Draagvlak voor 'manier waarop' is belangrijker dan voor de uitkomst

(Bananarama, 1982)

Bedankt! Vragen of reacties?

WWW.PUBLAB.HU.NL

 [Twitter.com/Publab](https://twitter.com/Publab)

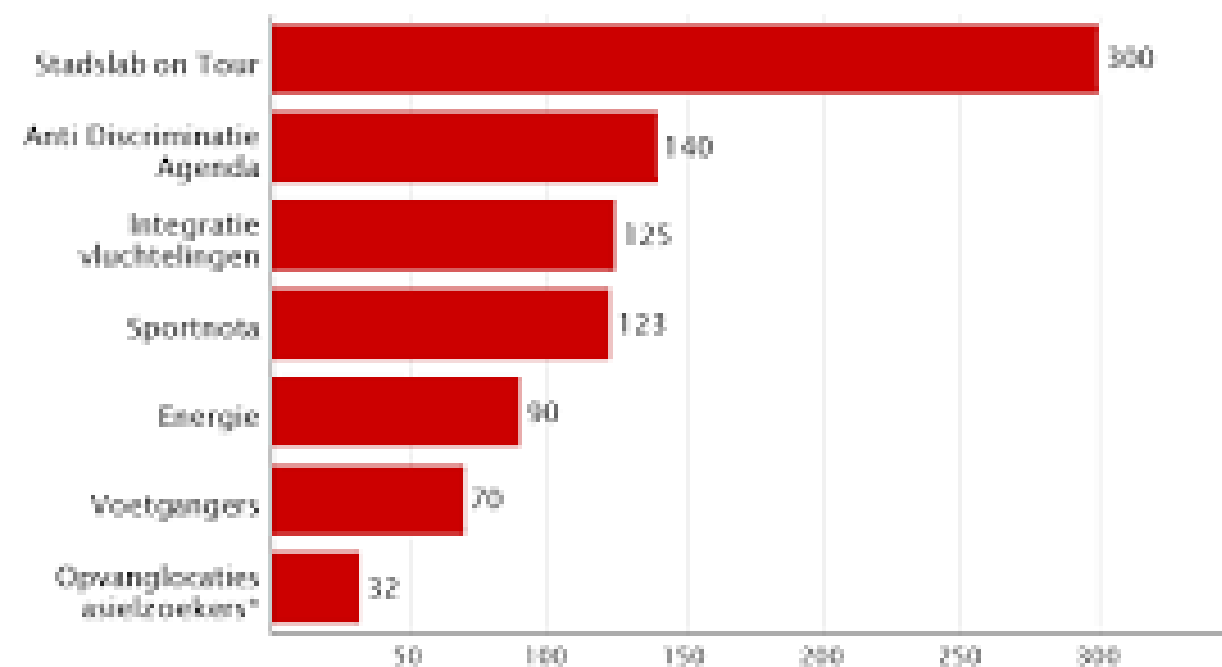
 [Facebook.com/PubLab FCJ](https://facebook.com/PubLab FCJ)

 [Storify.com/PubLab](https://storify.com/PubLab)

 slideshare.net/PubLab

 www.linkedin.com/company/lectoraat-crossmediale-communicatie-in-het-publieke-domein/

Aantal deelnemers stadsgesprekken, 2016

* Locaties: Spoorwegmuseum en Castellum Hoge Woerd. Bron: Onderzoek, gemeente Utrecht